

Elżbieta Modrzewska

"Marynistyka Aliny i Czesława Centkiewiczów", Gertruda Skotnicka, "Zeszyty Naukowe UG". Prace Historycznoliterackie 5, Gdańsk 1977 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 22/3 (73), 175

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ SKOTNICKA Gertruda: Marynistyka Aliny i Czesława Centkiewiczów. "Zeszyty Naukowe UG". Prace Historycznoliterackie 5. Gdańsk 1977 s. 149-163.

Autorka stawia problem klasyfikacji gatunkowej prozy narracyjnej Centkiewiczów, a w dalszej kolejności - jej literackich proveniencji. W warstwie dokumentarno-informacyjnej analizowane utwory kontynuują tradycję opowieści faktograficznych, relacji autentycznych wypraw morskich; wątki przygodowe sytuują je z kolei w nurcie prozy podróżniczej. W dalszym toku rozważań pojawia się interpretacja opisów przygód morskich (i w ogóle przyrody) występujących w powieściach oraz analiza konstrukcji bohatera, powielanego modelu odkrywcy-podróżnika. Przedstawione refleksje pozwalają jednocześnie określić wzory literackie prozy Centkiewiczów - stanowi je, zdaniem autorki, trylogia morską Żeromskiego: "Wisła", "Wiatr od morza" i "Międzymorze".

BP/73/53

E.M.

/II/ STANKOWSKA Halina: Motywy rycersko-żołnierskie w twórczości Aleksandra Fredry. "Rocznik Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza" XI, Warszawa 1976 (wyd. 1978) s. 79-88.

Wątki rycerskie pojawiają się w takich utworach Fredry, jak "Obrona Olsztyna" (1830) czy libretto do opery "Raymond". W wielu komediach pisarza aktywnie występują ułani bądź huzarzy. Wreszcie "Trzy po trzy" wraz z "Portretami osób, które znałem osobiście", przynoszą galerię żołnierzy i oficerów epoki napoleońskiej. Autorka mówi o kulcie tradycji wojskowej u Fredry, spełniającym rolę wychowawczą.

BP/73/54

J.Z.